

PLA D'ACCIÓ B+S

*Universitat Politècnica de
Catalunya 2018*

**BARCELONA
+ SOSTENIBLE**

1. Dades de l'organització

Nom:	Universitat Politècnica de Catalunya
Breu descripció:	<p>La UPC és una universitat pública amb docència i recerca en els àmbits de l'arquitectura, l'enginyeria, les ciències i la tecnologia.</p> <p>Tenim escoles i facultats a Barcelona i a diferents ciutats del seu entorn: Castelldefels, Manresa, Sant Cugat del Vallès, Terrassa, i Vilanova i la Geltrú. També comptem amb centres adscrits a Barcelona, Terrassa i Igualada.</p> <p>La UPC impulsa polítiques de sostenibilitat, cooperació i voluntariat, igualtat i inclusió.</p>
Dades de contacte:	<p>Didac Ferrer Gabinet d'Innovació i Comunitat (GIC) Didac.ferrer@upc.edu 93 4017442</p>
Data de signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022:	

2. Dades del Pla d'acció

Expliqueu com us heu organitzat per fer el Pla d'acció

El Pla d'acció recull els objectius i pla d'actuacions de les quatre estratègies de sostenibilitat aprovades pels òrgans de govern de la UPC: Pla Energia 2020, Estratègia UPC Recircula, Política d'accessibilitat i mobilitat sostenible, Pla de biodiversitat de Campus Nord (Barcelona).

Pla UPC Energia2020 : Aconseguir una universitat de baixa intensitat energètica i baixa emissió de carboni, i experimentar la innovació als campus vers una societat sostenible energèticament.

Estratègia UPC Recircula: promoure l'economia circular en l'ús, la compra i la gestió responsable de recursos i residus.

Política de mobilitat sostenible: promoure un model de mobilitat sostenible de baix impacte ambiental, equitatiu, eficient, segur i basat en la participació, la innovació i l'orientació a l'usuari.

Pla de biodiversitat Campus Nord (UPC): preservar i donar a conèixer els valors de l'espai que conté elements i característiques d'alt valor ambiental.

D'altra banda, la UPC disposa d'altres estratègies alineades amb els objectius més socials de la sostenibilitat:

Pla d'inclusió: promoure una universitat inclusiva, acollidora i accessible.

Pla d'igualtat: promoure la responsabilitat social de la UPC en relació a la igualtat, aprofitar el talent de les dones, fer una comunitat amb més presència de dones, corregir els biaixos de gènere, donar resposta al marc legal vigent.

Pla de Cooperació: contribuir a la construcció d'un món més just mitjançant l'educació pel desenvolupament i la generació i difusió de coneixement, en els àmbits de l'enginyeria, les ciències, l'arquitectura i la gestió universitària.

Disposar de diferents estratègies temàtiques orientades a la sostenibilitat permet focalitzar en reptes concrets i crear comunitats de persones involucrades en fer progressar els objectius de l'àmbit.

Data de publicació del Pla d'acció: Cada pla té la seva, però més o menys coincideixen en 2015-16

Vigència del Pla d'acció: De nou, depèn. Però aproximadament 2020.

Pla/plans d'acció anterior/s: Des de l'any 1996 la UPC ha anat desenvolupant estratègies diverses per integrar la sostenibilitat en tots els àmbits de la universitat: 1r i 2n Pla de medi ambient (1996-2001 i 2002-2005), 1r i 2n Pla UPC Sostenible (2006-2010 i 2011-2015) i des de 2016 les estratègies temàtiques sota el paraigua de la sostenibilitat.

3. Diagnosi

Expliqueu el punt de partida del Pla d'acció:

Aquest pla d'acció neix de la voluntat d'alinejar les diferents estratègies pròpies de la UPC en matèria de sostenibilitat amb les del compromís ciutadà per la sostenibilitat de Barcelona. Cada estratègia de la UPC té la seva diagnosi corresponent, i és aquesta visió de conjunt que ens marca el punt de partida.

4. Finalitat

Expliqueu el propòsit principal del Pla d'acció:

En l'etapa actual i mitjançant els plans d'accions de les diferents estratègies temàtiques tenim com a finalitat fer de la UPC una comunitat viva, acollidora i sostenible, preparada per abordar els canvis i reptes de l'entorn. Posem per tant el focus en la creació d'una comunitat UPC sostenible que sigui impulsora de la transició cap a models de gestió més sostenibles, en coherència amb el rol educatiu.

5. Descripció de les actuacions

5.1 Nom de l'actuació: Transició energètica

Objectius:

Assolir una universitat de baixa intensitat energètica i baixa emissió de carboni, sostenible a mig i llarg termini.
 Experimentar la innovació als campus per potenciar el rol de la universitat com a recurs de coneixement i aprenentatge vers una societat sostenible energèticament

Breu descripció:

Gestió i optimització de la demanda energètica
 Eficiència energètica i gestió de les instal·lacions
 Energia renovable
 CampusLAB

Més informació (enllaç): <https://www.upc.edu/energia2020/>

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat relacionats amb l'actuació:

4.6 i 4.10

Persona o àrea responsable:	Servei d'Infraestructures
Calendari d'execució previst:	2016-2020
Recursos humans i/o econòmics:	Recursos propis i ajuts externs
Observacions:	

Indicador/s:	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de persones formades i usuàries del SIRENA (Sistema d'Informació dels Recursos Energètics i Aigua) - Evolució del consum energètic. - Energia renovable instal·lada.
--------------	---

5.2 Nom de l'actuació: Contractació responsable

Objectius: Aplicar sistemàticament directrius generals d'ús i compra responsable de productes i serveis.

IMATGE

Breu descripció: En el marc de l'Estratègia UPC Recircula s'han integrat criteris ambientals i socials en diversos contractes de serveis i subministraments: servei de neteja i recollida selectiva, servei de jardineria i material d'oficina, servei de bar. L'objectiu de l'actuació és elaborar un document que inclogui principis i procediment d'actuació per a tot el model de contractació.

Més informació (enllaç): <https://www.upc.edu/gestiosostenible/ca/recircula/compra-responsable>

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat relacionats amb l'actuació:

5.5

Persona o àrea responsable:

Gabinet d'Innovació i Comunitat

Calendari d'execució previst:

Permanent

Recursos humans i/o econòmics:

Recursos propis

Observacions:

Indicador/s:

Elaboració del document de directrius de contractació responsable
Nombre de contractes amb criteris ambientals

5.2 Nom de l'actuació: Implantació Punts UPC Recircula

Objectius:

Facilitar la recollida selectiva als usuaris i reduir la fracció rebuig.

Breu descripció:

Els Punts UPC Recircula són espais senyalitzats de recollida selectiva de residus.

Els Punts UPC Recircula es distribueixen en espais comuns i estan formats per contenidors de tres fraccions (paper i cartró, envasos i fracció rebuig) o quatre (afegint la fracció orgànica). Es tracta d'un punt proper on separar selectivament els principals residus que els usuaris generen, incorporant la recollida de fracció orgànica, una senyalització més visible i la resolució dels principals dubtes per a la comunitat de la UPC.

Aquesta actuació s'acompanya de la retirada de papereres de rebuig d'ús individual.

Més informació (enllaç): <https://www.upc.edu/gestiosostenible/ca/recircula>

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#) relacionats amb l'actuació:

5.8, 5.9, 5.10

Persona o àrea responsable: Gabinet d'Innovació i Comunitat

Calendari d'execució previst: 2017-2018

Recursos humans i/o econòmics: Recursos propis

Observacions:

Indicador/s: Nombre de Centres amb Punts UPC Recircula i nombre de Punts implantats

5.2 Nom de l'actuació: Mobilitat sostenible

Objectius:

Afavorir la integració dels criteris de mobilitat sostenible en les actuacions d'ordenació dels campus, de gestió dels espais, i de promoció dels sistemes d'accés als campus de la UPC així com en totes les actuacions que generin demanda de mobilitat a la UPC.

Breu descripció:

- Promoció de l'aparcament segur de bicicletes mitjançant la implantació del sistema Smart Biking (pendent d'implantar).
- Vinculació de les actuacions d'accessibilitat universal.
- Taules de mobilitat de Campus Nord i Campus Diagonal-Besòs.

Més informació (enllaç): <https://www.upc.edu/gestiosostenible/ca/mobilitat-i-espai-urba/politica-de-mobilitat-sostenible-de-la-upc>

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#) relacionats amb l'actuació:

2.5, 2.6, 2.7

Persona o àrea responsable:

Gabinet d'Innovació i Comunitat

Calendari d'execució previst:

Permanent

Recursos humans i/o econòmics:

Recursos propis i conveni de col·laboració del projecte Smart Biking

Observacions:

Indicador/s:

Nombre d'usuaris del nou sistema d'aparcament segur Smart Biking.

5.2 Nom de l'actuació: Promoció de la biodiversitat

Objectius:

Aplicar mesures de conservació i millora dels elements naturals i la fauna i la flora dels jardins. Les actuacions es faran tot implicant els diferents agents involucrats en la UPC i la ciutadania en genera.

Breu descripció:

- Senyalització dels espais i valors naturals dels Jardins de Torre Girona del Campus Nord.
- Creació d'itineraris accessibles.
- Cicle d'activitats de cura i coneixement de l'espai amb participació de la comunitat.
- Gestió sostenible de l'espai (jardineria sense químics, introducció d'espècies autòctones).

Més informació (enllaç): <https://www.upc.edu/gestiosostenible/ca/biodiversitat>

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat relacionats amb l'actuació:

2.5, 2.6, 2.7

Persona o àrea responsable:

Gabinet d'Innovació i Comunitat

Calendari d'execució previst:

2018

Recursos humans i/o econòmics:

Recursos propis i subvenció Ajuntament de Barcelona

Observacions:

Indicador/s:

Activitats de cura i sensibilització realitzades

5.2 Nom de l'actuació: **Accessibilitat als Jardins de Torre Girona**

Objectius:

Crear un itinerari accessible per accedir als Jardins de Torre Girona i a l'edifici de Rectorat

Breu descripció:

Consisteix en crear un itinerari que faciliti l'accessibilitat universal a l'edifici de Rectorat i que permeti gaudir de l'espai natural dels Jardins de Torre Girona. L'actuació també permetrà regular l'accés de vehicles i preservar millor l'entorn natural.

Més informació (enllaç): <https://www.upc.edu/inclusio>

Beneficis esperats:

- Ambientals
- Socials
- Econòmics

Actuació:

- d'innovació
- de millora
- de continuïtat

Objectius i línies d'acció del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#) relacionats amb l'actuació:

7.1 i 7.4

Persona o àrea responsable:

Gabinet d'Innovació i Comunitat

Calendari d'execució previst:

2018

Recursos humans i/o econòmics:

Recursos propis i subvenció Unidiscat

Observacions:

Indicador/s:

Grau d'accessibilitat a Rectorat

6. Avaluació

Indicadors de seguiment:

Actuació	Indicador	Valor esperat de l'indicador al cap d'un any	Estat actual Data: 28/06/2018	1r any Data:	2n any Data:
Seguiment del consum energètic (SIRENA)	Nombre de persones formades i usuàries	100 persones	50 persones		
Reducció del consum energètic	Consum energètic	-10%	4.615 MWh		
Implantació d'energies renovables	Potència d'energia renovable instal·lada	200 kWp	50 kWp		
Contractació responsable	Document de directrius de contractació responsable	1 document	Cap		
Implantació de Punts UPC Recircula	Nombre de Centres amb Punts UPC Recircula i nombre de Punts implantats	1000	500		
Mobilitat sostenible	Nombre d'usuaris del nou sistema d'aparcament segur de bicicletes.	100	0		
Promoció de la biodiversitat	Activitats de cura i sensibilització realitzades	6	3		
Accessibilitat als Jardins de Torre Girona	Grau d'accessibilitat a Rectorat	100% accessible	Baixa		

7. Relació amb el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat relacionades amb les actuacions del Pla d'acció:

Objectiu	Línies d'acció									
1. Biodiversitat	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10
2. Espai públic i mobilitat	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	2.10
3. Qualitat ambiental i salut	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	3.10
4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6	4.7	4.8	4.9	4.10
5. Ús racional dels recursos	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7	5.8	5.9	5.10
6. Bon govern i responsabilitat social	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9	6.10
7. Benestar de les persones	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6	7.7	7.8	7.9	7.10
8. Progrés i desenvolupament	8.1	8.2	8.3	8.4	8.5	8.6	8.7	8.8	8.9	8.10
9. Educació i acció ciutadana	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.7	9.8	9.9	9.10
10. Resiliència i responsabilitat planetària	10.1	10.2	10.3	10.4	10.5	10.6	10.7	10.8	10.9	10.10

8. Col·laboracions i treball en xarxa

De manera habitual es treballa o col·labora amb altres agents del territori per desenvolupar actuacions i projectes. Algunes de les col·laboracions més significatives són amb les universitats catalanes, amb la Fundació Formació i Treball, amb Electronics Watches,

9. Observacions